

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA – VAVROUŠKOVO STIPENDIUM

JMÉNO: Marcela Janáčková

NÁZEV PROJEKTU: **Stáž v organizaci Člověk v tísni v DR Kongu**

ZEMĚ REALIZACE: DR Kongo

TERMÍN REALIZACE: 16. 9. 2013 – 20. 3. 2014

ROČNÍK: 3. NMgr. MRS

VÝŠE STIPENDIA: 11 500 Kč

Stručný popis projektu/výzkumu

Šestiměsíční dobrovolnická stáž na misi české humanitární neziskové organizace Člověk v tísni (ČvT) probíhala v provincii Jižní Kivu na východě země. Jižní Kivu je jedním z nejproblematičtějších regionů Konga, zažívající vlivem vleklé nestability permanentní humanitární krizi. Člověk v tísni působí v oblasti od roku 2008 a zaměřuje se na humanitární a rozvojovou asistenci v oblasti zdravotnictví, hygieny, výživy, vzdělávání a infrastruktury.

Plánovaným cílem stáže bylo podpořit tým mise v environmentální oblasti a mapováním sektoru získat kontakty a na příkladech dobré praxe rady využitelné v budoucnosti. Reálné zaměření stáže ale nakonec vyplynulo z aktuálních programových potřeb mise.

Posílila jsem tedy tým programu zaměřeného na vzdělání a ochranu dětí. Spolu-koordinovala jsem několik vzdělávacích projektů s důrazem na terénní monitoring aktivit. Hlavní aktivity těchto projektů byly výstavba a vybavení škol školními pomůckami a hygienickým materiálem, školení učitelů a zástupců komunit, osvětové besedy v komunitách či organizace volnočasových aktivit pro děti. Moje práce byla rozmanitá – každá komunita, v níž jsme pracovali, byla jiná a bylo potřeba najít vhodný přístup a model spolupráce. Kromě „softvé“ části projektový management zahrnoval i řadu technických aspektů týkajících se stavby škol, kterým jsem musela porozumět. Každý z projektů probíhal v jiné oblasti regionu, měla jsem tak šanci poznat zblízka realie části území Jižního Kivu, jež má samotné rozlohu jako ČR a doprava i na kratší vzdálenosti je mnohdy logisticky a časově velmi náročná.

V zázemí týmu mise jsem měla prostor pracovat samostatně a na základě vlastní iniciativy, zároveň jsem své kroky pravidelně konzultovala s nadřízenými a zpětnou vazbou se mohla učit od ostatních.

Souhrn vykonaných činností

Většinu stáže jsem pracovala v hlavní kanceláři mise ve městě Bukavu, hlavním městě provincie s pravidelnými výjezdy do projektových lokalit.

Projektový management – podílela jsem se na řízení vzdělávacích projektů organizace (plánování, realizace a monitoring aktivit, reporting)

Monitoring – v terénu jsem monitorovala implementaci projektů

Networking – setkávala se s vládními i nevládními partnery na regionální i lokální úrovni a zástupci komunit, účastnila jsem se regionálních meetingů vzdělávacího clusteru

Vzdělávání – účastnila jsem se několika zajímavých regionálních školení, např. jak vést úvodní evaluaci/sběr dat pro projekt nebo projektový cyklus optikou „do no harm“

Evaluace – podílela jsem se na sběru a vyhodnocování primárních dat mapujících vzdělávací potřeby ve výtípaných lokalitách.

Přínos pro studenta a partnerskou organizaci

Stáž mi byla velkou příležitostí nahlédnout do projektové i programové práce humanitárního pracovníka v kulturně a jazykově odlišném prostředí. Vyzkoušela jsem si práci s komunitou, vedení malého pracovního týmu, jednání s místními autoritami či terénní průzkum potřeb populace a také se naučila používat řadu nových pracovních nástrojů nevládní organizace.

Těchto zkušeností si obrovsky cením. Získala jsem představu o tom, jakým způsobem „rozvojový svět“ funguje (a jak vypadá takový „failed state“ v praxi), a jakým způsobem funguje na něj navázaný svět humanitární a rozvojové pomoci. Viděla jsem různé formy pomoci a měla možnost o nich a jejich dopadech mluvit s rozmanitým vzorkem lidí. Toto okénko sice přináší více otázek než odpovědí, nicméně mě nesmírně obohatilo a dalo mi nový rozměr v chápání nejen rozvojové problematiky, ale i světa kolem sebe.

Konžská mise organizace Člověk v tísni v mojí osobě stážisty získala posilu do týmu mise. Podílela jsem se na implementaci několika projektů, čímž jsem doplnila práci místních zaměstnanců i expatů, na niž by za jiných okolností misi nezbývala kapacita.

Data sesbíraná během evaluace potřeb mohou být v budoucnu využita jako podklad pro nový projekt, stejně tak moje poznatky shrnující zkušenosti z implementace dvou komunitně zaměřených projektů.

Návrh prezentace výstupů

Získaných zkušeností s kontextem DR Konga a problematikou tamního vzdělávání jsem využila ve své diplomové práci, která se zabývá vzdělávacími projekty zahraničních nevládních organizací v Jižním Kivu.

O stáži jsem napsala článek do Žurnálu UP (rubrika „Zblízka v dálce“¹), v přípravách je článek do olomoucké Mf Dnes. Výstupy z jednoho z projektů, na nichž jsem pracovala, jsou k vidění na webu Člověka v tísni^{2,3}.

V červnu 2014 jsem sdílela svou zkušenost ze stáže v rozvojové zemi na besedě se středoškolskými studenty v rámci Letní školy rozvojové spolupráce pro SŠ.

Dalším příležitostí prezentovat svou stáž a možnosti Vavrouškova stipendia jsem otevřená.

¹ Univerzita Palackého (2014). Žurnál UP, ročník 23, číslo 15, strana 6. WWW: <http://www.upol.cz/fileadmin/zuparchiv/XXIII/zurnal2315.pdf>

² Člověk v tísni (2014). V Kongu vyrostly dvě školy pro 600 dětí, cihly vyráběli vesničané. WWW:

<http://www.clovekvtsni.cz/cs/clanky/v-kongu-vyrostly-dve-skoly-pro-600-deti-cihly-vyrabeli-vesnicane>

³ Člověk v tísni (2014). Příběh stavby školy v DR Kongu. WWW: <http://www.clovekvtsni.cz/cs/galerie/pribeh-stavby-skoly-v-dr-kongo?src=39>

Vyúčtování

Výdaje	Hrazeno z Vavrouškova stipendia	Odhadované celkové výdaje ⁴
cestovné (doprava, pojištění, víza)	4.700	52.900
ubytování	0	0
stravné + běžné výdaje	0	25.000
Zdravotní příprava (očkování, další prevence)	6.800	6.800
Celkem	11.500	84.700

⁴ Vlastní náklady (stravné, další běžné výdaje), kofinancování ČvT (doprava, cestovní pojištění, ubytování, odhadované administrativní výdaje v DRK).